

Puig d'Obiols

Avià

Ubicació

Comarca: Berguedà
Lloc/Adreça: Puig d'Obiols, Obiols. 08610 AVIÀ
Emplaçament A la zona d'Obiols, al camí que porta de Graugés a Obiols.

Coordenades:

Latitud: 42.0622
Longitud: 1.85754
UTM Est (X): 405476
UTM Nord (Y): 4657314

Classificació

Número de fitxa 08011 - 139
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Edifici
Estil / època: Medieval
Segle XIII
Estat de conservació Regular
Protecció Legal
Tipus de protecció: BPU
Observacions protecció: BPU i ZEA. POUM Avià, DOGC 12/07/2011
Accés Fàcil
Ús actual: Productiu
Titularitat Privada
Titular: Ref. cad.: 006A00028
Autoria de la fitxa María del Agua Cortés Elía
Data de registre de la fitxa: dj., 07/02/2002 - 01:00
Autoria de la darrera revisió: María del Agua Cortés Elía
Data de la darrera revisió: dv., 09/05/2025 - 14:50

Descripció

La ubicació d'aquesta casa és immillorable. Està situada al cim d'una elevació que permet el domini visual de tota la plana d'Obiols que s'obre cap al sud. És situada sobre un penyal que forma un important desnivell, del mateix tipus que el que ocupa la casa Noet, i que serveix de base a la casa accentuant l'alçada total de l'edifici que es suma a l'alçada de la vessant escarpada de la muntanya. Està formada per una estructura central a la que s'han afegit coberts i un baluard a ponent. Aquesta estructura central és de base quasi quadrada, amb els murs de pedra en els que destaca la base de pedra formant un mur molt rústec entre mig de grans blocs de pedra naturals que sustenten la paret de la cara sud de la casa que en la part baixa és lleugerament atalussat. En aquesta façana es veu clarament fins el nivell a on arriba la construcció més antiga que ocupa quasi tota la planta baixa així com la construcció que es va fer posteriorment, part del segle XIV i part corresponent a reformes tardanes. En aquesta façana hi ha una espitllera al nivell inferior i tres finestres al pis amb els muntants de pedra i llinda de fusta. L'entrada a la casa, amb llinda de fusta, és a la façana que dona a ponent i queda tancada per un baluard construït més tard. La teulada és a dues vessants amb el carener perpendicular a la façana i forma dos nivells d'igual tamany, el més baix sobre l'entrada. A la façana nord hi ha dos coberts enganxats al cos de ponent i que formen part del baluard. A l'interior la casa es distribueix en els dos cossos marcats per la teulada, en el primer cos destaca un arc diafragma de pedra que va ser tapiat posteriorment adaptant una porta allindada petita al centre i que divideix la planta en dues crugies perpendiculars a la porta. S'accedeix al pis a través d'una escala que té els primers graons de pedra i la resta d'obra vista. A la planta hi ha tres habitacions i la cuina amb el foc a terra, fogons i aigüera amb pica de pedra.

Història

Tot i que l'estructura i el lloc elevat i clarament defensiu de la casa, així com el topònim, ens mostren una casa del tipus domus o casa forta medieval, no hem trobat documentació escrita que en faci referència. La presència de murs fets amb grossos carreus sobre una sòlida base de roca i l'arc apuntat gòtic a l'interior ens ajuden a datar la casa actual a finals del segle XIII, tot i que possiblement ja existís anteriorment una casa en forma de torre i amb funcions clarament defensives. Al fogatge de 1497 i al de 1553 surt un Albiols a la parròquia de Sant Vicenç d'Obiols, però no sabem si eren els ocupants del Puig d'Obiols o del mas Obiols al costat de l'església. Els successius canvis de propietat durant el segle XX van provocar la pèrdua de la documentació, tot i així, la referència més antiga data del segle XVI, moment en que la casa era propietat de Felip Graugés junt amb Vilanova, la Subirana i Graugés, essent aquest un important propietari de la zona. Va morir sense fills i no sabem a qui va passar el mas (APB). A l'Amillament de 1856 la casa era pertinença de Joaquín de Senespleda de Berga, pertanyent a una família nobiliària que a finals del segle XVI va adquirir altres propietats a Avià (Vilanova). L'any 1879 ja consta com a propietat dels germans Antonio, Ramón i Agustín Rosal Cortina junt amb la Casavella de Graugés, Vilajoana, la Subirana, Torrentbó i el Vilar. Durant el segle XX els Rosal van anar venent totes les propietats per separat, entre elles el Puig. L'any 1975 la van adquirir els actuals propietaris que la utilitzen com a granja de bestiar.

Bibliografia

CORTÉS ELÍA, MARÍA DEL AGUA (2019). De bona casa, bona brasa. La casa i l'espai domèstic rural al Berguedà. Temes d'Etnologia de Catalunya, 30. Generalitat de Catalunya.

IGLÉSIAS, J. (1979). El fogatge de 1553. Fundació Salvador Vives i Casajuana. Volum I. Barcelona.

IGLÉSIAS, J. (1991). Fogatge de 1497, Estudi i transcripció. Fundació Salvador Vives i Casajuana. Barcelona. Amillament d'Avià de 1862. Arxiu Municipal d'Avià.

